

NÅGRA FAKTA OM BOWLING

(Källa Wikipedia mfl).

Bowling har sitt ursprung i *kägelspelet* som invandrare från Nederländerna och Tyskland förde med sig till USA. Det spelet använde tio käglor uppställda i trekant och kallades "*ten pin bowling*" och är känt sedan 1820-talet. Men en variant med nio käglor ("*nine pin bowling*") var vanligare fram till 1850-talet då de första inomhusbanorna såg dagens ljus i USA.

Det dröjde emellertid ända fram till 1895 innan spelreglerna standardiserades i samband med att *American Bowling Congress* bildades. Sporten fick ett uppsving över hela världen på 1950-talet då de första utrustningarna för automatisk kägelresning infördes. Från och med 1963 hålls vart femte år VM-turneringar.

Den första banan i Sverige invigdes redan 1909 på hotell Regina i Stockholm. Svenska bowlingförbundet bildades 1930, blev medlem i Riksidrottsförbundet 1936 och medlem i den internationella federationen FIQ 1952.

En bowlingbana är 60 fot (19,2 m) lång räknat från övertrampslinjen till banans bakkant och 57 fot (18,2m) fram till närmaste kägla.

En kägla har en träkärna från lönn med ett skal av plast-material. Den får väga mellan 1 417 och 1 644 gram och ska vara 381 mm hög med en bottendiameter på 57mm. Den får vara 121,1 mm på bredaste ställe. Käglorna är oftast vita med två röda streck.

Ett bowlingklot får väga upp till 7 257 gram och har som standard tre borrarhål, men personligt anpassade klot tillåts ha upp till 12 hål för fingrar, ventilations- och balanshål.

Poängberäkning

En serie består av 10 rutor och spelaren har två slag på sig att slå ner alla 10 kägorna.

Slår du ner alla på första slaget har du gjort en STRIKE som markeras med **X** i vänstra rutan för motsvarande omgång.

Spelet går vidare till nästa spelare.

Men fick du inte ned alla kägorna på första slaget, får du ett försök till. Lyckas du nu få omkull alla har du fått en SPÄRR, markeras med / i protokollet

Varje nedslagen kägla ger 1 poäng. Säg att du i första omgången (ruta 1) på två slag fått ner 5 + 3 käggor och du har nu 8 poäng. I ruta 2 slår du först ner 8 käggor och i nästa slag resterande 2 – alltså en SPÄRR. SPÄRR (och STRIKE) ger bonus på vardera 10 poäng **plus** poängen i nästföljande slag. I exemplet nedan så blir poängen i ruta 2: 8 (från ruta 1) + 10 (spärr i ruta 2) + 10 (strike i ruta 3) = totalt 28 i ruta 2 men först efter att omgång 3 är klar.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
5 3	7 /	X	9 -	6 /	(8 1	9 /	X	X	8 / 7
8	28	47	56	74	83	103	131	151	168

Exempel på poängtabell, en spelomgång

I ruta 4 antar vi att du slår ner 9 käggor på första slaget men missar (-) kvarvarande ("änkan") på det andra.

Du hade 28 poäng i ruta 2 och får 10 för striken i ruta 4 + 9 för fällda i ruta 4. Alltså 28 + 10 + 9 = 47 i ruta 3.

Notera att poängen i en ruta antecknas först efter nästa omgång!

Poängberäkningen fortsätter på liknande sätt genom spelet.

Ruta 6 i exemplet har (8) som resultat i första slag. Det markerar en *genomskärare* som betyder att kvarvarande käggor står på sådant avstånd att de blir mycket svårt att få ned dem på ett slag. Poängräkningen påverkas inte utan är mer en upplysning om ett svårt läge i eftersnacket.

Ruta 10 är speciell med tre rutor (här är ju spelomgången slut). Slås en strike i ruta 10 får spelaren 2 slag extra och slås en spärr så får spelaren ett slag extra.

Övertramp av spärrlinje

Ansatsen har en spärrlinje markerad. Om den överskrids blir slaget ogiltigförklarat och markeras med F (fault) i protokollet istället för siffra. Har ingen kägla fallit så reser maskinen ändå en ny omgång käglor så att de säkert står exakt.

Kuriosa

En perfekt serie innebär 12 strikar i rad vilket ger maximala 300 poäng. *Enligt Wikipedia:* Förste svenske mannen att slå den perfekta serien blev Albert Nummelin den 11 mars 1928 och den första svenska kvinnan blev Maja Thuvesson den 24 januari 1956.